

D. O. M.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis duodecimæ Aprilis,
anni M. DCC. XXXVI.

M. GUILLELMO DE MAGNY,
Doctore Medico, Præside.

An Chirurgus in Arte sua Medico certior?

I.

ARTEM Chirurgicam nobilem sanè, Cæli munus, mechanicam cave ne cogites. Nihil vile quod versatur circa imaginem Dei. Inter Artes nobiles, nobilissima Chirurgia, pars divinæ illius Scientiæ, quam solam in hominum utilitatem expressè creavit Altissimus. Neque veritas opprobrio honestæ Arti, dedecus eorum qui eam indecorè exercent. Ars, eheu! pretiosa nimis & anteponenda longè cæteris, si ubique certa foret! Infirmitati tamen humanæ, non Arti tantum, Chirurgiæ tribuas infidelitatem. Incertæ Artis periti, in Arte exercendâ manum adhuc incertior. In Chirurgiâ manum exercitam attende: attende manum regentis animum. Utroque opus est: utrique nimium credere & non credere periculosum est. Verum quamvis periculi plena sit Ars, ideo tutius, illâ non uti, ne existimes. Felices nos adhuc, post hominem ærumnis & laboribus devotum, hanc sacram anchoram sperare! Illâ uti cogit humana infirmitas, jubet supremi Numinis suprema Lex. Multa adhuc incognita habet Chirurgia, quæ longioris ævi patientia & labor in lucem nepotibus proferent. At plurima jam habet palam, quæ nostrorum retexit industria parentum, quibus fruatur licet ætas hodierna. Horum accuratâ cognitione Chirurgus instructus, manum tutius experietur. Sed non ideo plûs æquo sibi confidat; & certior se in suâ Arte, quàm Medicus in exercendâ totâ Medicinâ gloriatur, si Diagnostici, Prognostici, Therapeutices auxilia omnia; verbo, omne quod habet certi, depromat à Medicinâ: si manum auxiliatricem, quæ sua sola pars est, non sine periculo & nunquam, nisi parum, certus eventus admoveat.

II.

MEDICI, Medicina tota est. Qui partem utilissimæ Artis ignoraret, Medicum meritò sibilaret Populus. Artem nisi merè mechanicam principiis carere, ne credideris. Chirurgia, quam profitetur Medicus, cum scrutatur Naturam & meditatatur, Scientia est. Cum eam revocat in usum miserorum, Ars est. Ars quoque nobilissima nec solum digitorum opus, quando Chirurgus ad mentem Medici* consiliumque manumque dirigit. Manus consilii experts, Medico prorsus inutilis. Nihil Imperator, sine Exercitu; boni profecti unquam: nihil, sine Ducibus intelligentibus: nihil Dux, sine Milite: raro Miles, sine Duce. Pro diversis, quas Medicus moliri debet, morbi oppugnationibus; pro variis oppu-

* Consilium, est
aliquid faciendi
non faciendi-ve
excogitata ratio.
Cicero, II. de In-
vent. 31.

gnandi methodis, varia habet armamentaria, varios habet Ministros. Singuli, quò majori intelligentiâ valent, eò utiliore Medico. Nota & percelebris divisio præcipuarum quinque partium quibus tota nititur Medicina. Physiologia, situm, numerum, contextum, figuram, functiones partium edocet, ope Physices, faciem præferente sectione. Malam conformationem, immutatum situm, vitiatam compagem, lasas aut abolitas functiones certò dignoscere dat Pathologia. Omnia benè se habentia recto rerum non-naturalium usu, benè servare, pessumdata restaurare, demonstrat Hygieine. Quid divinius Semeiotice, quæ futura prælagit, præterita non sinit ignorari, præsentia, ne fallant, palam & aperta facit? Non omittenda sanè Therapeutice, quæ contritet partes innumeras. Historia naturalis sola, quot investigationibus dives! Hæc, quæ per auras volitant, quæ pascuntur per prata & sylvas, quæ in abyssi voraginibus innatant, quæ in intimis terræ visceribus defossa sepeliuntur, sui juris facit. Pharmacia ex his miscelas efficit admirabiles, aut, Chymiaæ ope, exquisitissima elicit remedia. Chirurgia, quam non turpe sed nefas cuivis Medicum se proficienti esset ignorare, docet, ope manûs quam debet dirigere mens bona, (non consuetudo, ut manum fabri) malè divisa, benè unire, perpèram unita, ut dicit, dividere; à sede dimota, in locum suum bellè reponere; extranea evellere. Si absque his omnibus, nihil in pulchrâ Naturâ cognoscere; nihil in vitiatâ, aut alteratâ certè animadvertere; nihil in utrâque boni servare, aut restaurare; nihil præteritorum suspicari, nihil futuri præscire; nihil eorum quæ juvant, aut lædunt, cognoscere aut præstare possit Chirurgus, quid habebit certè quod suum sit? Si his omnibus opus habeat, quid habet quod non acceperit à Medico summo totius Medicinæ Antistite.

III.

PRÆSTA ergo tuam Anatomen, Physiologia. Tu sola, figuram, situm, numerum, compagem, bonum habitum, functiones partium, Chirurgum docere potes. Pone tecum adsit Pathologia, quâ sine, Herniam aut Aneurisma, pro Phlegmone; Phlegmonem, pro Anthrace; Anthracem, pro Furunculo; Furunculum, pro Tumore scrophuloso; Tumorem scrophulosum, pro Exostosi; Exostosis, pro Lupiâ aut Ganglione (& sic de sexcentis aliis), aggredietur. Sine harum duarum partium cognitione, num certò affirmaverit Chirurgus quispiam, partem quamlibet quovis vitio laborare? quo vitio laboret dijudicabit? Absque Diætâ, *qualis confert*, Ulcus, Vulnus, Fracturam, Luxationem, curabit ne quisquam rurò & citò? Quis, eâ non usus, è Chirurgorum manibus salvus evasit? Nautam sine pyxide nauticâ vela dantem finge animo, ni Chirurgum regat Semeiotice. Nonne à Tumore manuum, pedum, judicat in Fracturis aut Luxationibus, strictiorem vel laxiorem esse ligaturam? Ab Emphysemate pectoris, colli & faciei, telum penetrassè pulmonem in Vulneribus pectoris? A naturâ partis læsæ aut corruptæ, bonum aut funestum læsionis exitum? Unde leniet Chirurgus partes faucias; veteri exefas ulcere de novo pascet; fovebit contusas; reddet vitæ debilitatas; arentes molliet; nisi utendam det benè suam Medicina Pharmacia? Si certò curat Chirurgus, quæ sibi tractanda committuntur; per hanc certè, non deficientibus Medicinæ partibus reliquis, felicem obtinet eventum. Inde, Plastica omnia, Cathæretica, Cautistica, Anodyna, Emollientia, Resolventia, Discutientia, Repercutientia, Digerentia, cicatricem inducentia, quibus passim utitur, Ubicumque certus est Chirurgus, solius ope Medicinæ certus est.

AT quæ sua sunt, manû dexteritatem in uniendis partibus contra Naturam
 » disjunctis; in secandis, peritiâ; solertiâ, in reponendis; in vincien-
 » dis & ligatione conciunâ firmandis, elegantiam; in extrahendo quicquid re-
 » linquere piaculum foret, industriam; mutuatumque Chirurgus à Medicinâ? Cer-
 » tus saltem erit in hac parte quæ propria sibi est. » Unde ergo hæc sibi propria
 vindicaret Chirurgus? Artes Mechanicæ, etsi principiis Matheos innixæ, solo
 tamen usu exercentur. In iis sola sufficit experientia Artis. Non idem est in Chi-
 rurgiâ. Peritus Artis sub manu consilium capiat oportet, ab ipsis Medicinæ prin-
 cipiis petendum. In eadem operatione centies repetitâ, centies mutanda metho-
 dus. Cum mente Medici cohæreat mensque manusque Chirurgi necesse est. Nisi
 pedetentim & indefessè regatur à Medico, aut à Medicinâ (si fortè omnes uni-
 versæ Artis partes possideat solus) manum per obscura tèmèrè vagantem incer-
 tus propellet. Tenebras ubique palpabit Ægyptias. » Veruntamen dexteritas solo
 » usu contracta, concinnitas & elegantia in tractatione, fasciatione Vulnerum,
 » Ulcerum, quid habet commune cum Medicinâ? » Nihil sanè. Totam hanc &
 & integram benignæ & faventi Naturæ referat Chirurgus, per nos licet. At quam-
 vis utilis Reipublicæ sit & necessaria Chirurgo; si certa est, cur tot operationes
 incassum bis, ter celebratæ? Etsi palpat & videt Chirurgus, certusne est totum
 Carcinoma rescindere? sanguinem, quoties libuerit, sistere? in amputatione cru-
 ris aut brachii, nec plûs æquo nec minûs se abscissurum? Quot Cancri post ex-
 cisionem rediivi? Quot arteriæ nunquam potuèrè restringi? Quot ressectiones
 artuum, bis, ter, quater, proh dedecus! repetitæ? Quot fracti dentes, non
 avulsi? A venæ sectione quot Aneurismata? Quoties puncti tendones? Quot
 oculi suffusi, *Cataractæ* non liberati? Quot Ulcera fistulosa pluries secta? Quot
 suppurationes, liberaliores, desides, aut suppressæ & in varias partes ac præ-
 cipuè in jecur refluæ, mille morrium causæ? Quot maligni Tumores, benigni cre-
 diti, & vicissim? Quot luxata ossa in situm non-reposita, & pro repositis ha-
 bita? & reciprocè, quot vexati cruciatique homines, qui luxatione nullâ labora-
 bant? Quot fasciationes, ligaturæ strictiores, laxiores, mortis causæ? Absit ver-
 bis invidia. Vera loquor, nec inaudita. Neque tamen Chirurgis peritissimis
 (quibus invitis hæc evenère mala) vitio tribuenda quisquam cogitet. Infirmitatis
 humanæ sunt hæc omnia. At si ideo iniquum foret, infaustum eventum Chirur-
 go exprobrare, quando omnia quæ præcipit Ars (cujus tamen ope palpat & videt)
 pro viribus exequutus est; ipsa excusatio, nonne demonstratio evidens est &
 certa, Artem suam Chirurgum non ita certò posse exercere?

V.

NON ergo Chirurgum (strictè loquendo) se profiteatur, ille cui penitus no-
 tum non sit, quicquid complectitur Medicinæ Scientia. Nihil horum non
 conducit ad certiorè salubrioremque Artis Chirurgicæ experientiam. His omni-
 bus imbutus sit, qui Chirurgiam audeat exercere solus, absque alterius consilio;
 verbo, qui vult solus & consilium & operam dare. » At, inquires, si sic se res
 » habet, Chirurgi erunt verè Medici &, prout fert humanitas, numeris omnibus
 » absoluti, Medici erunt prorsus inutiles; non tantummodo in Chirurgicis operi-
 » bus dirigendis, sed & pro faciendâ Medicinâ, quam solent hodie exercere in-
 » videntè & reclamante nemine » Ita sanè. Quid inde damni capiet Respublica, si
 tales multos reperias Chirurgos? Parum hominum interest à quibus juventur,
 dummodo non careant præsidis. Sic res in priorem ordinem reditura sunt: & ut

olim Medicina tota ab uno homine exercebatur, ad unum denuò redibit exercitatio universæ Artis tam infinitæ. » Verum quî potis est, ut tot Chirurgiæ tiro-
 » nes, ex peregrinis Provinciis advenæ, qui bonum quidem animum, discendi
 » cupiditatem, cum industriâ digitorum & manûs dexteritate pro patrimonio huc
 » asportant jam adulti, immensitate tot Scientiarum imbuantur? Etenim qui vult
 » fieri Medicus, debet, adhuc à matre rubens, institui liberalibus Artibus; ut à
 » tenero exculturn ingenium, discat maturè sublimioribus assuescere disciplinis.
 » Hinc laboriosa & longa ediscendorum idiomatum methodus: otium, multis
 » habitum, utile tamen visum omnibus, ad acuendum & ornandum ingenium.
 » In his teneriori absumtâ pueritiâ, futurus Medicus, vix dum æphebus, fit ido-
 » neus labori & studio. Tunc Physicæ generali dein particulari (quæ quotuplex
 » & quanta est!) animum applicat, Anatomix, Physiologiæ, Pathologiæ, Histo-
 » riæ naturali, Botanicæ, Hygieini, Pharmacix, Chymix, Chirurgiæ, Semeio-
 » ticæ, Therapeuticæ, deinceps operam daturus. Quî vis ergo, ut Chirurgiæ
 » alumni, à Sole orto ad occidentem usque, operibus ab Arte augustâ plerumque
 » alienis adstricti, possint tot studiis, quibus non sunt à puero informati, vacare?
 » Cùm itaque ab omnium horum ignoratione incertus fiat Chirurgus, non Artis
 » culpa; deploranda profectò fors publica, quæ aut talibus (nam brevi è Tiro-
 » nibus Magistri plerumque sine tirocinio evadunt) Chirurgis aut nullis, vitam
 » Principis, Ministri, Magistratûs, dilectæ Conjugis, amantissimæ Parentis, ca-
 » rissimorum Liberorum, optimorum Civium, omnium committit. Exerceant ergo
 » Chirurgiam manulem Medici!... » Vita brevis, Ars longa. Non omnia possumus.
 » Quod nimium daret temporis informandis dexteris Medicus (non enim usu
 » unius diei acquiritur hæc manûs habilitas) tantum detraheret studiis ad observa-
 » tionibus apud ægrotos faciendis, opportuno tempore eximium consilium præsti-
 » turis. Non hodie primum discipulos edocere Medici, quibus hanc Medicinæ
 » partem tradiderunt exercendam, Artis directionem & usum sibi servantes. Benè
 » conveniat ergo Chirurgos inter & totius Artis Magistros: ad salutem ægrorum
 » conspirent utrique. Nihil molliatur Chirurgus inconsulto Medico; nec magis ope-
 » rationem quamlibet suscipiat injussus, quàm Phlebotomiam in morbis vulgaribus:
 » gnarus operationem, quam suscepturus est, & eleganter forsan peracturus,
 » posse esse inutilem, lethalem: nec erubescat, horam, quam præparatione præviâ
 » maturiorem faciet Medicus, expectare. Sic nihil damni capiet Respublica, quæ,
 » quod ab uno non potest, à duobus obtinebit. Sic certiore Medicinæ partem,
 » longè minùs incertus exercebit Chirurgus.

Non ergo Chirurgus in Arte suâ Medico certior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURL

M. Jacobus-Albertus Hazon.

M. Ludovicus Florentinus Bellos.

*M. Philippus Hecquet, Anti-
 quus Facultatis Decanus.*

M. Claudius-Carolus de Jean.

M. Joannes de Diesl.

*M. Joannes-Baptista Chomel,
 Medicus Regis ordinarius, &
 è Regiâ Scientiarum Acade-
 miâ Veteranus.*

M. Franciscus-Felicitas Cochu.

M. Iosephus de Jussieu.

*M. Philippus Caron, Antiquus
 Facultatis Decanus.*

Proponebat Parisiis, LUDOVICUS - JACOBUS PIPEREAU,
 Rothomagensis, Baccalaureus Medicus A. R. S. H. 1736.
 à sextâ ad meridiem.